

‘ALS JE DE FISCALE FRAUDE AANPAKT, ZIJN RAZENDE SENIOREN IN DE TEGENAANVAL:’

Lage pensioenen, onbetaalbare rusthuizen en verhalen over mishandeling: de senioren zijn ongerust en boos. Elfduizend onder hen hebben zich gegroepeerd in de Gang des Vieux en Colère en de Gang van de Razende Ouderen. ‘We hebben bijna alle partijvoorzitters gesproken over ons voorstel voor een minimumpensioen van 1.600 euro. Dat kost veel geld, maar de regering geeft véél meer geld cadeau aan de multinationals.’

MICHEL BOUFFIOUX / FOTO'S RONALD DERSIN

In advertenties reizen breeduit lachende senioren de wereld rond, ze stoeien met hun kleinkinderen en genieten van hun oude dag, maar voor veel gepensioneerden ziet de werkelijkheid er anders uit. Volgens een schatting van de christelijke seniorenvereniging OKRA leeft één op de vier Belgen ouder dan 65 jaar onder de armoedegrens. ‘We hebben er genoeg van dat zij genegeerd worden,’ zegt Michel Huisman (75) van de Gang des Vieux en Colère.

MICHEL HUISMAN «Als de minister van Pensioenen, Daniel Bacquelaire (MR), het over senioren heeft, haalt hij het voorbeeld van Jane Fonda aan, alsof wij er stuk voor stuk zo goed uitzien en er warmpjes bij zitten. Maar we zijn niet allemaal zoals Jane Fonda! Het is wraakroepend.»

en we amuseerden ons. Maar plots viel er een pijnlijke stilte toen iemand zei dat hij met een pensioen van 600 euro moest rondkomen. Akkoord, dat wordt aangevuld met een toelage dankzij de inkomensgarantie van de federale pensioendienst. Hij ontvangt nu maandelijks 1.200 euro, maar dat is weinig voor een alleenstaande, hoor. Zeker als je daarmee ook nog je huur moet betalen en je medische kosten hebt. En al helemaal als je naar een rusthuis moet, dat je minstens 1.500 euro per maand kost. Tenminste als je genoeg neemt met een OCMW-rusthuis, en als je er binnen raakt, want er zijn veel te weinig kamers.

»Kortom, het gesprek mondde uit in een grote discussie over de plaats van de senioren in de samenleving, over de te lage pensioenen en de te dure rusthuizen. We kwamen tot het besluit dat we in actie moesten schieten, want als we blijven zwijgen, blijft het onrecht bestaan. En we zijn niet van plan om het snel op te geven.»

– In januari 2018 zag de Gang des Vieux en Colère het licht: de naam is ook een knipoog. **DANNY DEGRAVE** (75) «Wij zijn niet gewelddadig. Als we actie voeren, doen we dat met veel humor. Dan verkleeden we ons in een bepaald thema om onze eisen kracht bij te zetten. Maar de politici zouden er beter aan doen om ons bloedserieus te nemen. In twee jaar tijd hebben we al elfduizend leden en sympathisanten weten te verenigen. We beleggen werkvergaderingen en formuleren standpunten. We hebben een Facebookpagina, een website en contacten in de pers en de culturele wereld.»

– De acties lijken soms carnavalesk, maar het is jullie ernst?

HUISMAN «Als je ouder wordt, komt er een moment waarop je niets meer in de pap te brokken hebt. We hebben weinig meer te verliezen, en daarom zijn we des te krachtadiger. Onze leden zijn in zekere zin ook onschendbaar: je kunt hen niet zomaar opzijduwen zonder dat ze het risico lopen iets te breken. De oproerpolitie weet dat: ze valt ons niet lastig als wij betogen. En wij bieden de agenten bloemen aan. Het is de flowerpower van de boze senioren, een erfenis van 1968.»

In mei vorig jaar waren het rouwkransen in plaats van ruikers: toen organiseerde de Gang des Vieux en Colère de begrafenis van de sociale zekerheid voor de deuren van het Europees Parlement in Brussel. En vorige maand zijn ze verkleed als de drie wijzen uit het Oosten binnengevallen in een Brussels rusthuis, waar Jacques

Raket (73) woont, zelf lid van de vereniging. Hij mist een long en is niet meer zo mobiel, maar altijd bereid tot de actie over te gaan. **JACQUES RAKET** «Ik heb eigenlijk weinig te klagen, want in dit rusthuis worden we goed verzorgd. Maar met die actie wilden we aandacht

EEN PENSIOEN VAN 1.600 EURO VOOR IEDEREEN HOGERE PENSIOENEN GEEN PROBLEEM’

vragen voor de toenemende mishandeling van senioren in woonzorgcentra. En dan hebben we het niet alleen over verwaarlozing en vernederingen, maar ook over ondervoeding, slechte medische verzorging en het gebrek aan gekwalificeerd personeel. Twee straten verder, bijvoor-

beeld, heb je een privérusthuis waar ik voor geen geld ter wereld zou willen terechtkomen. Een vriend van me woont daar en betaalt bovendien veel meer dan ik. Ik zou nooit gedumpt willen worden in zo'n sterfhuis, waar je niet meer als een mens wordt behandeld. In ons land leven te

veel senioren in onaanvaardbare omstandigheden.» **PAUL LHOIR** (65) «Maar we voeren niet alleen actie voor onze generatiegenoten. Eigenlijk komen we vooral op voor de jongeren. Net zoals jong en oud samen in actie schieten door het klimaatprobleem.»

»We zien de catastrofe van de vergrijzing op ons afkomen. Wat zullen de gepensioneerden van morgen morgen verwachten? Of diegenen die hun werk zullen verliezen doordat steeds meer jobs door robots worden overgenomen? Hoeveel mensen zullen nog een volledige

De razende senioren

► loopbaan hebben? Alle lichten staan op rood.

»We moeten dringend een groot debat beginnen over de toekomst van het pensioenstelsel. Zo moeten we het eindelijk durven te hebben over een belasting op robots. Aan de kassa of in om het even welke functie vervangt een robot één of meer werknemers die anders sociale bijdragen zouden betalen, terwijl ook de werkgever een bijdrage stort voor de sociale zekerheid. Maar door de robotisering wordt alleen de eigenaar rijker, terwijl de kassavrouw van de sociale zekerheid erop verliest. Dat de machines onze taken verlichten, vind ik prima, maar dat mag niet ten koste gaan van de samenleving.»

HUISMAN «We hebben kinderen op de wereld gezet omdat we geloofden dat het altijd maar beter zou worden. Vandaag zien we een catastrofe aankomen, iets wat je kunt vergelijken met de eerste golf van een tsunami. Als we laten begaan, dan zullen onze kinderen later als behoeftige oudjes in een rusthuisbed liggen en krijgen ze één verse pampers per dag. Vergeef me mijn taalgebruik, maar ze zullen creperen in hun eigen uitwerpselen als ze niet tot de rijke toplaag van de maatschappij behoren. Anderen

Michel Huisman: '1.200 euro is weinig voor een alleenstaande, zeker als je huur moet betalen en medische kosten hebt.'

zullen moeten leven van wat ze in de vuilnisbakken vinden.

»Onze samenleving moet dringend eens aan een collectieve introspectie doen: waarom zetten we onze senioren bij het afval? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ze een leven kunnen leiden met een minimum aan comfort? Zeker als je weet dat er morgen nog méér senioren zullen zijn dan vandaag?»

De eisen van de Gang des Vieux en Colère staan opgevoerd op hun website. Helemaal bovenaan staat dat het repartitiestelsel gehandhaafd moet blijven: volgens dat systeem worden de pensioenen betaald met de bijdragen van de werkende bevolking.

POL BUISSET (73) «Somme partijen zijn voorstander van een nieuw pensioensysteem, één met punten. Dat betekent dat de volgende generatie volledig in het duister zal tasten over de grootte van haar pensioen. Je krijgt punten per jaar dat je hebt gewerkt, maar hoeveel euro die punten waard zullen zijn, ontdek je pas als je met pensioen gaat. Je pensioen wordt dan berekend op basis van factoren waar je geen invloed op hebt. Als het economisch slecht gaat, wordt het bedrag verlaagd, en ook als de

Paul Lhoir: 'We voeren niet alleen actie voor onze generatie, maar ook voor diegenen die na ons komen.'

overheid krap bij kas zit. De verzekeringsmaatschappijen zullen het niet graag horen, maar we zien het absoluut niet zitten dat we in de richting van een privépensioenstelsel worden gedreven. Het recht op een pensioen staat in de grondwet ingeschreven. De staat moet daarvoor zorgen, en het bedrag moet fatsoenlijk zijn.»

HUISMAN «We willen een algemeen minimumpensioen van 1.600 euro, dat jaarlijks wordt geïndexeerd en dat voor vrouwen even hoog is als voor mannen. En we moeten het concept van de volledige loopbaan herzien, want dat is voor veel mensen een onoverkomelijke hindernis geworden. Wij willen die aanpassing zodra er een nieuwe regering is gevormd. Enkele ministers hebben al een verhoging van het minimumpensioen tot 1.500 euro aangekondigd, maar sommigen hebben het dan over een brutobedrag, niet over wat de gepensioneerde netto zal overhouden. Nog anderen zeggen dat die verhoging er niet vóór 2024 kan komen, maar als je rekening houdt met de inflatie, is 1.500 euro in 2024 evenveel waard als 1.320 euro vandaag.»

ENKELBAND

OKRA en de Franstalige evenknie Enéo eisen ook een verhoging van de pensioenen. 'Die verhoging is niet alleen noodzakelijk, maar wordt stilaan hoogdringend,' zegt politiek secretaris **Philippe Andrienne** van Enéo.

PHILIPPE ANDRIANNE «Het spreekt voor zich dat die 1.500 euro het nettobedrag moet zijn. Budgettair is dat een haalbare maatregel: voor een algemene verhoging heb je 3 miljard euro nodig, de helft van wat de taxshift de vorige regering heeft gekost. In geen geval mogen die kos-

Mirko Popovitch: 'De pensioenen verhogen kost geld, maar de multinationals krijgen miljarden cadeau.'

ten afgewenteld worden op andere takken van de sociale zekerheid. En bovendien mag die aanpassing niet alleen gelden voor wie een volledige loopbaan achter de rug heeft. Wie heeft vandaag nog een carrière van 45 jaar, zeker nu jongeren alsnog langer studeren? Er zouden nog altijd veel gepensioneerden onder de armoedegrens blijven, en dan denk ik vooral aan de vrouwen, die doorgaans geen volledige loopbaan hebben.»

'De overheid is dwaas: in plaats van ons te willen zien creperen, zou ze er veel meer bij winnen als ze ons wat meer koopkracht zou gunnen,' zegt **Françoise Michiels** (67), een Brusselse die moet rondkomen met 1.277 euro per maand.

FRANÇOISE MICHIELS «Als ik een klein beetje meer zou krijgen, zou het nog altijd niet makkelijk zijn om een centje te sparen, maar dan zou ik tenminste iets fatsoenlijker kunnen leven. Anders gezegd, door de pensioenen op te trekken zou de regering vooral de economie doen draaien.»

In de eisenbundel van de Gang des Vieux en Colère gaat het niet alleen over geld. Ze hebben het ook over eigenwaarde en respect. **Mirko**

Françoise Michiels: 'Door de pensioenen op te trekken, zou de regering vooral de economie doen draaien.'

Popovitch (71) pleit voor de aanstelling van een bewaker van de seniorenrechten.

MIRKO POPOVITCH «In onze samenleving is de aandacht de voorbije jaren vooral gegaan naar de bescherming van de jeugd. Dat is prima en absoluut noodzakelijk, Maar waarom zouden we geen werk maken van een echte bescherming van de senioren? We worden steeds kwetsbaarder naarmate we ouder worden, en veel senioren worden ook mishandeld, niet alleen in de rusthuizen. We pleiten daarom voor de oprichting van een groen telefoonnummer, een permanente dienst waar senioren terecht kunnen die hulp en steun nodig hebben.»

De inkomensgarantie is een goedbedoelde en welkome steunmaatregel voor wie onder het bestaansminimum zit, maar tegelijk knaagt die aan het zelfrespect. Pol Buisseret weet er alles over. Hij krijgt van de federale pensioendienst een toelage als aanvulling op zijn pensioen van 900 euro.

BUISSET «Ik heb nochtans veertig jaar gewerkt, maar ik heb veel pech gekend: mijn import- en exportbedrijf is over de kop gegaan, ik heb een zware echtscheiding

achter de rug en ik werd ontslagen toen ik bijna 60 was – iets wat ik helemaal niet had zien aankomen.

»Ik ontvang nog 310 euro boven op mijn wettelijke pensioen. Gelukkig moet ik maar 421 euro huur betalen, maar ik heb het gevoel dat ik veroordeeld ben tot een leven met een elektronische enkelband. Sinds 1 juli 2019 mag ik het land niet langer dan 29 dagen verlaten en als ik langer dan drie weken van huis ben, moet ik dat melden. De postbode mag op elk moment controleren of ik thuis ben of niet. Wie zich niet aan de regels houdt, kan gestraft worden, en uitgesloten van sociale voorzieningen. Het is net alsof ik uit de gevangenis ben ontslagen en permanent onder toezicht sta. Het voelt aan alsof het mijn eigen schuld is dat ik arm ben.»

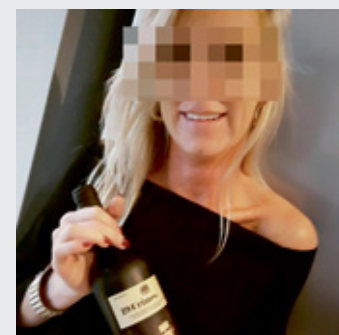
De Gang des Vieux en Colère hoopt dat dat toelagesysteem op de schop kan als het minimumpensioen wordt verhoogd tot 1.600 euro. **DEGRAVE** «Vóór de verkiezingen hebben we de meeste partijvoorzitters ontmoet, en ze hebben allemaal zwaarwichtige verklaringen afgelegd waarin ze het volmondig eens zijn met onze eisen. Het is nu afwachten wat er van al die beloften overblijft in het regeerakkoord.»

POPOVITCH «Er zijn meer dan twee miljoen senioren in België. Samen werpen die toch enig gewicht in de schaal. We zijn ook goed geïnformeerd: een opwaardering van de pensioenen kost 3 miljard euro. Dat is veel geld, maar wel veel minder dan wat de regering de multinationals elk jaar cadeau geeft in de vorm van fiscale gunstmaatregelen. En dan hebben we het nog niet over wat een betere bestrijding van de zware fiscale fraude zou opleveren: dan hebben we het over miljarden per jaar.»

© Paris Match

7 manieren om drugs te smokkelen: Jezusbeelden, duiven en duikboten

Een 41-jarige vrouw uit Puurs is overleden nadat ze één slok rode wijn had gedronken met een dodelijke dosis drugs erin. Smokkelaars gebruiken wel vaker wijn om MDMA of cocaïne in vloeibare vorm te transporteren. Maar ze hebben de voorbije jaren nog andere manieren bedacht om hun spul langs humorloze douaniers te smokkelen.

1 Een vrij eenvoudige manier is drugs oplossen in water of een chemische stof, om er vervolgens kledingstukken of doeken in te laten weken. Van zodra die op hun eindbestemming zijn, laat je ze opdrogen en kun je het spul recupereren. Zo pikten drugshonden in 2014 op het vliegveld van Manchester de geur op van 50 kilogram heroïne die zorgvuldig in een lading tapijten uit Pakistan was verwerkt.

2 Een klassieker is cocaïne mengen met materialen zoals plastic, om er vervolgens objecten mee te maken. Jezusbeeldjes zijn een *all-time favourite*, maar smokkelaars hebben al van alles met het witte poeder gemaakt, van gips voor gebroken ledematen tot hun eigen koffers.

3 In 2007 vatte de Amerikaanse grenspolitie een groep mannen in de kraag die aan de Mexicaanse kant van het hek een kaputtul in elkaar aan het lassen waren. Er stonden twee reusachtige pakken cannabis klaar die ze over de grens wilden mikken.

4 In 2005 arriveerden er twee triplexdeuren bij een gezin in het Britse Guildford. Ze werden opgehaald door een Colombiaanse bende en met een kaasrasp in schilfers geschaafd. De politie betrapte de smokkelaars op henterdaad toen ze er met een industrieel oplosmiddel 17 kilo cocaïne aan wilden onttrekken. Het plan was gefinancierd door Paul Sneath, een gesjeesde 24-jarige student die 300.000 euro had geërd.

5 In 2011 zagen Colombiaanse gevangenisbewakers in de noordoostelijke stad Bucaramanga een duif met heel veel moeite de penitentiaire instelling binnen-vliegen. Het pakje met 45 gram coke was te zwaar voor de arme duif en ze zeeg pal voor de voe-

ten van een cipier neer. Zes jaar later schoten bewakers in een gevangenis in Argentinië een andere duif uit de lucht. Ze droeg een rugzakje met 75 gram cannabis, slaappillen en een usb-stick.

6 In 2005 beweerde Manuel Contreras, de opperspan van de Chileense dictator Pinochet, dat die in de jaren 80 een clandestien laboratorium had laten bouwen waar zijn chemicus Eugenio Berrios 'zwarte cocaïne' maakte, naast zenuwgas en chemische wapens. Zwarte cocaïne is coke vermengd met kobalt of actieve kool, waardoor de drugs voor douaniers in Amerika en Europa vrijwel niet te detecteren waren. Zwarte cocaïne dook opnieuw op in 2015, toen twee ton vermomd als printerinkt werd ontdekt op het vliegveld van de Colombiaanse hoofdstad Bogota.

7 Na de val van de Sovjet-Unie werd Russisch militair materieel in bulk verkocht. Een Israëliische zakenman in Miami rook zijn kans en probeerde een kernonderzeeër van de marinebasis in Sint-Petersburg aan een Colombiaans kartel te slijten. De deal mislukte, maar bracht de drugsbaronnen wel op een idee: ze lieten diep in de jungle duikboten bouwen uit glasvezel, zodat ze niet zouden opduiken op radarschermen. In 2000 vond de Colombiaanse politie aan de rand van Bogota een duikboot in aanbouw. Het gevaarte was 30 meter lang, kon tot 9 meter diep duiken en 200 ton coke vervoeren. (ab)

Uit 'Drugswereld. Avonturen in narcostaten' van Niko Vorobyov, Uitgeverij Volt